

MAT 2021
ISSUE 5-6 MAY-JUNE

Newsletter

แพทยสมาคมแห่งประเทศไทยฯ
The Medical Association of Thailand

“นายกฯ แกลง”

ศ.นพ.อมร ลีลารัตน์
e-mail: amorn.lee@mahidol.ac.th

“สารจากเลขาธิการฯ”

ศ.ดร.นพ.ประกิจตพันธ์ ทมทิตชงค์
Email : ptomtitchong@gmail.com

ในช่วงเวลานี้ เป็นเรื่องของการไปฉีดวัคซีนโควิด-19 ที่รัฐบาลจัดสรรมาให้ และ ศบค. ได้ยินยอมและอนุมัติให้ฉีดบูมเมอร์ซ 1 ไปให้ทั่วโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคโควิด-19 เป็นระลอกอย่างต่อเนื่อง เช่น ในเขต กทม. นอกจากนี้ ยังมีเชื้อ SARS-CoV-2 กลายพันธุ์ทั้ง แอลฟา (อังกฤษ) และ เดลต้า (อินเดีย) เข้ามารบาดในประเทศไทยจนได้ เชื้อทั้งสองชนิดนี้และอีกชนิดหนึ่งคือบราซิล เป็นสายพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือกของเชื้อไวรัสด้วยกันเองว่า เป็นเชื้อที่เก่งกาจกว่าเพื่อนจนเหลือแต่สายพันธุ์แบบนี้ที่แพร่กระจายเร็วในประเทศอื่นๆ เราจะผลไม่ได้เลย เชื้อสายพันธุ์ใหม่นี้จะก่อโรคไปทั่วแทนสายพันธุ์เดิม การแพร่กระจายเก่งของสองสายพันธุ์นี้พิสูจน์ได้ง่ายๆ เลยว่าเชื้อเก่งจริง เพราะมีคนคิดว่าตนเองการ์ดไม่ได้ตกและบุคลากรทางการแพทย์หลายรายก็ยิ่งพลอยติดเชื้อสายพันธุ์ใหม่นี้ไปด้วยเป็นจำนวนมากอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ดังนั้น ทุกคนต้องรีบไปฉีดวัคซีนโดยเร็ว ฉีดให้ครบทั้งสองเข็มไว้ก่อน และยังคงสวมหน้ากากอนามัย เว้นระยะห่าง และไม่ไปในที่ชุมชนในที่อากาศไม่ถ่ายเทโดยไม่จำเป็น หากต้องไปก็ต้องรีบไป-รีบกลับ อยู่อยู่ในพื้นที่อากาศไม่ถ่ายเทและในกลุ่มชนจำนวนมากว่า 10 รายขึ้นไป การสวมหน้ากากอนามัยจะป้องกันเชื้อสายพันธุ์ใหม่เข้าสู่ตัวเรา แต่หากพลาดพลั้งสุดตมเชื้อเข้าไปในตัวเราบ้าง การรับเชื้อจำนวนน้อยๆ เข้าสู่ร่างกาย กลับจะทำให้เราป่วยเบาๆ ลัก 1-2 วันเหมือนมีอาการข้างเคียงหลังถูกฉีดวัคซีนโควิด-19 แล้วภูมิคุ้มกันของตัวเราจะสร้างภูมิคุ้มกันอย่างดีขึ้นมาให้เราเอง ยิ่งถ้าเราเคยฉีดวัคซีนเข็มที่หนึ่งหรือฉีดเข็มที่สองครบมาแล้ว จะยิ่งทำให้เราสร้างภูมิคุ้มกันได้อย่างรวดเร็วและได้ระดับสูงด้วย เพราะร่างกายเราจะคุ้นเคยเชื้อไวรัส SARS-CoV-2 อยู่แล้วแม้จะเป็นเชื้อสายพันธุ์ใหม่แต่ก็ต้องมีส่วนที่เหมือนเชื้อเดิมอยู่บ้าง ทำให้ร่างกายเราจำเชื้อสายพันธุ์ใหม่ได้ง่ายขึ้นกว่าการที่ไม่เคยได้รับเชื้อมาก่อนการสวมหน้ากากอนามัยและเว้นระยะห่าง จึงเป็นเสมือนวัคซีนเข็มที่สองหรือสามที่จะช่วยกระตุ้นภูมิคุ้มกันของเราต่อเชื้อสายพันธุ์สายพันธุ์ใหม่ได้ดี วิธีนี้เป็นวิธีที่ประหยัดที่สุดและคุ้มค่าที่สุดในการต่อสู้กับการระบาดของเชื้อสายพันธุ์ทุกสายพันธุ์ครับ น่าจะดีกว่าการไปฉีดวัคซีนเข็มที่สามซึ่งเราต้องรอหน่วยและต้องเลือกชนิดของวัคซีนให้เหมาะสมกับสถานการณ์การระบาดของบ้านเราและตัวเราด้วย

ขอให้ทุกท่านปลอดภัยจากโรคโควิด-19 ทุกคนและมีภูมิคุ้มกันโดยเร็วครับ

สวัสดีครับท่านสมาชิกแพทยสมาคมฯที่รักทุกท่าน ขอต้อนรับสู่สารจากแพทยสมาคมฯฉบับเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2564 ฉบับนี้ขอรายงานเรื่องสำคัญมาก 2 ประเด็นนะครับ

ในฉบับนี้มีคำขวัญงดสูบบุหรี่โลก (World No Tobacco Day) ล่าสุดประจำปี 2021 ที่ใช้ในการรณรงค์เลิกสูบบุหรี่และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ในวันที่ 31 พ.ค. 2564 ที่ผ่านมา คือ “เลิกสูบ ลดเสี่ยง คุณทำได้” ซึ่งเป็น theme ที่สอดคล้องกับข้อปีที่แล้ว (2563) คือ “ติดบุหรี่ ติดโควิด เสี่ยงตายสูง” ซึ่งจะเห็นว่าทันสมัยมากนะครับ เพราะมาพร้อมสถานการณ์ COVID-19 ต่อเนื่องกันเป็นปีที่สองพอดี มีเกร็ดเล็กน้อยมาฝากกันนะครับว่า สัญลักษณ์ของวันงดสูบบุหรี่โลกคือ ดอกทิลลาวตี ซึ่งความหมายปัจจุบันหมายถึง ดอกไม้ที่มีความหมายถึงการมีแต่ความสุข (ไม่ใช่ดอกกลิ่นเหม็นดังในอดีต) ดอกไม้นี้จึงสื่อความหมายถึง การขจัดสิ่งที่ไม่ดีออกไปจากตัวเราหรือการเลิกสูบบุหรี่ เลิกเสพติดครับ

แพทยสมาคมฯ ยังคงดำเนินภารกิจรอบด้านอย่างในการด้านพิษภัยของบุหรี่และบุหรี่ไฟฟ้าอย่างเป็นพลวัตร โดยในปีนี้เป็นแพทยสมาคมฯร่วมกับสมาพันธ์เครือข่ายแห่งชาติเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่ในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม 13th Asia Pacific Conference on Tobacco or Health หรือ APACT 2021 ที่กรุงเทพฯซึ่งเป็นงานสำคัญระดับโลก คาดว่าจะมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 1,200 ท่าน จากกว่า 40 ประเทศ ณ Bangkok Convention Centre at Central World ในวันที่ 3-4 ก.ย. 2564 ที่จะถึงครับ โดยเป็นการเลื่อนจัดงานมาจากปี 2020 และปรับให้เข้ากับสถานการณ์ COVID-19 ด้วยการจัดเป็นรูปแบบ Hybrid คือ จำกัดจำนวนผู้เข้าประชุมและให้เข้าร่วมงานแบบ online เป็นหลักครับ

ทั้งนี้ ปีนี้แพทยสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์มีกำหนดการเฉลิมฉลองครบรอบการก่อตั้ง 100 ปี ที่จะขึ้นในเดือน ต.ค. 2564 ด้วย ดังนั้นการจัดการประชุม APACT 2021 จึงมีความหมายมาก เพราะตรงกับเวลาแห่งการเฉลิมฉลอง 100 ปีแห่งการก่อตั้งสมาคมพอดีครับ

จึงขอเรียนเชิญท่านสมาชิกช่วยกรุณาลงในปฏิทินไว้จะครับ ว่าเรามีนัดกันในวันที่ 3-4 ก.ย. 2564 เป็นงานใหญ่มากๆ ซึ่งจะมีทั้งส่วนที่เป็น social มีการเฉลิมฉลอง และส่วนที่เป็นวิชาการด้านบุหรี่ในยุค COVID-19 ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ไว้พบกันในงานนะครับ

<http://www.mat-thailand.org> | e-mail : math@loxinfo.co.th

เจ้าของ : แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่อยู่ : ชั้น 4 อาคารเฉลิมพระบารมี ๕๐ ปี เลขที่ 2 ซอยศูนย์วิจัย ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ กรุงเทพฯ 10310 โทร. 0-2314-4333, 0-2318-8170 โทรสาร. 0-2314-6305

ที่ปรึกษา : ศ.เกียรติคุณ พญ.สมศรี เผ่าสวัสดิ์, นพ.เอื้อชาติ กาญจนพิทักษ์, พล.ต.นพ.ชุมศักดิ์ พงษ์พานิช

กองบรรณาธิการ : ผศ.ดร.นพ.ศักดิ์ อาจวงศ์, วลัยภักกร, ศ.ดร.นพ.ประกิจตพันธ์ ทมทิตชงค์, คุณศุภธิดา เพ็งแจ้ง, คุณเกษร สุวชัย, คุณงามเนตร ศิริเลิศมูล,

คุณเอกชาคริต บุญเพ็ญ

สนใจติดต่อได้ที่แพทยสมาคมฯ

หมายเหตุ : ขอขอบคุณวารสาร Medical Times ที่ช่วยแจกจ่ายจดหมายข่าวให้กับแพทย์ทั่วประเทศโดยไม่คิดมูลค่า

“ประธานโครงการสมาชิกสัมพันธ์ และประธานฝ่ายพิจารณาทุนต่างๆ”

ศ.พญ.สมศรี เผ่าสวัสดิ์
โทร. 081-821-4593

ทุนและรางวัลต่าง ๆ ของแพทยสมาคมฯ ยังคงมีมอบให้สมาชิกผู้มีผลงานดีเด่นเช่นทุกปี ทั้งรางวัล “สมเด็จพระวันรัตของแพทยสมาคมฯ” และ “รางวัลแพทย์ดีเด่นของแพทยสมาคมฯ” พร้อมทั้ง “ทุนทาเคดา” ซึ่งเป็นทุนไปดูลานที่ประเทศญี่ปุ่น และ “ทุนวิจัยนายแพทย์ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ” ผู้ใดสนใจติดต่อได้ที่สำนักงานแพทยสมาคมฯ ภายในวันที่ 30 กันยายน 2564

สำหรับโครงการแนะนำนักศึกษาแพทย์ ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2547 โดยให้ความรู้แก่นักศึกษาแพทย์ และแพทย์ประจำบ้าน ของคณะแพทยฯ สถาบันต่างๆ ทั่วประเทศได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี สำหรับในปี 2564

1. ได้รับการประสานจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ขอเชิญบรรยายให้ความรู้สำหรับนักศึกษาแพทย์และแพทย์ประจำบ้าน จำนวน 50 คน วันจันทร์ที่ 19 เมษายน 2564 เวลา 09.00 – 12.00 น. หัวข้อเรื่อง “การก้าวสู่วิชาชีพเวชกรรม และการบริหารความเสี่ยง” โดยวิทยากรได้แก่ ศ.เกียรติคุณ พญ.สมศรี เผ่าสวัสดิ์ นพ.พินิจ หิรัญโชติ และ พล.ต.ผศ.นพ.กัญญาพล วัฒนกุล

2. ได้รับการประสานจากวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ขอเชิญบรรยายให้ความรู้สำหรับนักศึกษาแพทย์ทหาร จำนวน 100 นาย วันจันทร์ที่ 19 เมษายน 2564 เวลา 13.00 – 16.00 น. หัวข้อเรื่อง “Medical Practice in Disruptive Era การก้าวสู่วิชาชีพเวชกรรมในยุคการเปลี่ยนแปลง” โดยวิทยากรได้แก่ ศ.เกียรติคุณ พญ.สมศรี เผ่าสวัสดิ์ นพ.พินิจ หิรัญโชติ และ พล.ต.ผศ.นพ.กัญญาพล วัฒนกุล

ถ้าสมาชิกแพทยสมาคมฯ ท่านใดสนใจติดต่อได้ที่สำนักงานแพทยสมาคมฯ ชั้น 4 อาคารเฉลิมพระบารมี ๕๐ ปี ซอยศูนย์วิจัย ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ กรุงเทพฯ 10310 โทร.02-3144333 หรือ 02-3188170 E-mail Address: math@loxinfo.co.th

“คุยกับหมอซุ่มศักดิ์”

พล.ต.ต.นพ.ซุ่มศักดิ์ พฤษชาพงษ์
โทร. 085-188-8173

ถอดรหัส COVID – 19

ก่อนสหัสวรรษใหม่นี้ นักวิทยาศาสตร์ใช้เวลาถึง 13 ปีกว่าจะถอดรหัสพันธุกรรมมนุษย์สำเร็จได้ครบถ้วนเมื่อปี ค.ศ. 2001 แต่หลังจากนั้นทุกอย่างก็ดำเนินไปอย่างก้าวกระโดดอย่างเครื่องของบริษัท Illumina แห่งรัฐแคลิฟอร์เนียสามารถถอดรหัสพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตใดก็ตามภายในไม่กี่ชั่วโมง ซึ่งปรากฏผลแล้วว่าตัวอย่างพันธุกรรมจากคนไข้คนแรกที่หวั่นประเทศจีน เมื่อส่งไปให้นักไวรัสวิทยา Zhang Yongzhen แห่งมหาวิทยาลัย ฟู่ ดาน ในนครเซี่ยงไฮ้ ทำการถอดรหัส COVID – 19 ด้วยเครื่อง Illumina Novaseq อันทรงพลังสำเร็จสมบูรณ์เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2563 แล้วส่งไปให้นักวิจัยทั่วโลกเริ่มกระบวนการพัฒนายาและวัคซีนทันที นักวิทยาศาสตร์จากห้องปฏิบัติการที่เดินหน้าได้เร็วที่สุดคือ Moderna ที่อาศัยเครื่อง Illumina พัฒนาวัดซีนได้ภายใน 25 วัน และนำออกไปทดลองฉีดภายใน 63 วัน อีกแห่งหนึ่งคือ Biontech ที่เยอรมนีที่จับมือกับไฟเซอร์อเมริกาผลิตวัคซีนในภายในไม่ถึงปีหลังจากการถอดรหัสของ Zhang

“ข่าวจากฝ่ายทะเบียน”

นพ.คมกริบ ผู้กฤตยาคามิ
โทร. 089-761-1440

ปีนี้เป็นอีกปีที่ห้องแพทย์เพิ่มพูนทักษะ ปี ๑ มีกระบวนการการเลือกพื้นที่และจับฉลากเหมือนปีที่แล้วซึ่งแตกต่างจากปีก่อนๆที่ผ่านมา คือไม่ได้ให้มาประชุมร่วมกัน เนื่องจากยังมีสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 แต่เลือกโดยใช้ระบบ on line ขณะนี้กระบวนการรับหนังสือส่งตัวคงเรียบร้อยก็ขอแสดงความยินดีและขอต้อนรับห้องแพทย์ทุกคนที่กระจายตัวไปทั่วประเทศเพื่อปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือประชาชนในฐานะแพทย์อย่างเต็มตัว เชื่อกันว่าห้องทุกคนสามารถทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของแพทย์ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ถ้าห้องมีเหตุการณ์อะไรที่ต้องการปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเรื่องการบริการ บริหาร วิชาการหรือเรื่องอื่นๆ เช่น คดีการฟ้องร้อง ฯลฯ ห้องๆ สามารถติดต่อหรือประสานมาที่แพทยสมาคมฯ ได้ทั้งทางโทรศัพท์ ทางเว็บไซต์ หรือมาด้วยตนเอง แพทยสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นองค์กรนิติบุคคลที่ร่วมพัฒนาการแพทย์แห่งประเทศไทยให้เจริญทั้งภายในประเทศและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติของประเทศตลอดจนดูแลสวัสดิการความเป็นอยู่ของแพทย์เราอย่างยาวนาน ปีนี้แพทยสมาคมฯจะมีอายุครบ 100 ปี ขอถือโอกาสนี้ เชิญชวนห้องๆสมัครเป็นสมาชิกสามัญของแพทยสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ห้องจะได้รับสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพแพทย์เรามากมาย โดยสามารถสมัครได้ทางเว็บไซต์ www.mat-thailand.org หรือติดต่อโดยตรงที่ฝ่ายทะเบียนของแพทยสมาคมฯหมายเลขโทรศัพท์ 02-314-4333 ยินดีต้อนรับทุกคน สวัสดิ์ครับ

“เครือข่ายวิชาชีพแพทย์ฯ ในการควบคุมการบริโภคยาสูบ”

สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่กลับมาระบาดอีกครั้ง จึงจำเป็นต้องมีการเลื่อนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้ในเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2564 ออกไป อาทิเช่น

- การจัดอบรมเสริมวิทยฐานะ (credentials) สำหรับบุคลากรวิชาชีพแพทย์ เพื่อ certify เป็น Tobacco Cessation Instructor (TCI) เมื่อวันที่ 17-19 พฤษภาคม 2564 เลื่อนออกไปเป็นวันที่ 9-11 สิงหาคม 2564

- การประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็นจากคณบดีองค์กรวิชาชีพสุขภาพ เรื่อง “การควบคุมการบริโภคยาสูบในมหาวิทยาลัยไทย” (Dean Summit On Tobacco Control) เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2564 เลื่อนออกไปจัดในปี 2565

- การประชุมสมทกรมวิชาการฟ้าใส ในวันที่ 21-22 มิถุนายน 2564 เลื่อนออกไปจัดในปี 2565 เป็นต้น

สำหรับประเด็นในการรณรงค์เนื่องในวันงดสูบบุหรี่โลก 31 พฤษภาคม 2564 คือ “Commit to Quit” (ภาษาไทย) “เลิกสูบ ลดเสี่ยงคุณทำได้”

ในปีนี ทางเครือข่ายฯ ได้เสนอชื่อบุคคลและหน่วยงานเข้ารับการพิจารณา รับรางวัลเนื่องในวันงดสูบบุหรี่โลก ได้แก่

1. พญ.อารยา ทองผิว

2. สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งได้รับรางวัลทั้ง 2 ประเภท

“สารจากผู้รับตำแหน่งนายก แพทยสมาคมฯ”

นพ.สุขุม กาญจนพิมาย
e-mail: sukumkan@yahoo.com

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ของไทยและทั่วโลกที่ยังคงมีการระบาดอย่างต่อเนื่อง ความสำเร็จในการควบคุมโรค โควิด-19 นอกเหนือจากการป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของโรคและการรักษาพยาบาลที่มีมาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่แล้ว การให้วัคซีนนับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะทำให้เราชนะโรคนี้ได้เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้เกิดขึ้น ลดการรุนแรงของโรค ลดการเสียชีวิต จำเป็นที่คนไทยทุกคนต้องได้รับวัคซีนโควิด-19 อย่างทั่วถึง โดยอย่างน้อยให้ครอบคลุมร้อยละ 70 ของจำนวนประชากรโดยเริ่มจากกลุ่มเสี่ยงก่อนและเร่งขยายการฉีดวัคซีนแก่ทุกกลุ่ม ทุกคนในประเทศไทยให้เร็วที่สุด

ขณะนี้ประเทศไทยกำลังเร่งการรับรองวัคซีนให้มากขึ้น จากเดิมที่เรามีเพียง 2 ชนิดคือวัคซีนป้องกันโควิด-19 แอสตราเซนเนกาและวัคซีนโคโรนาแวคหรือซิโนแวค ตอนนี้เราได้เพิ่มการรับรองวัคซีนและเร่งการผลิตในประเทศและการนำเข้าจากต่างประเทศการกำหนดมาตรการการฉีดวัคซีน ให้รวดเร็ว ปลอดภัยและครอบคลุมทุกพื้นที่ จะทำให้ทุกคนในประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันโรคนี้ รวมทั้งการแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ ให้ทุกหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ เอกชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

นอกจากนี้แล้ว พี่น้องประชาชนที่จะมารับการฉีดวัคซีนต้องมีความเข้าใจถูกต้องเช่นชนิดของวัคซีนและปัจจัยเสี่ยงต่างๆที่จะทำให้เกิดผลข้างเคียงได้ โดยทั่วไปแล้ววัคซีนที่ได้ขึ้นทะเบียนในประเทศไทยมีความปลอดภัยร่วมกับการดูแลใกล้ชิดจากแพทย์พยาบาลและระบบการติดตามผลจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ประชาชนได้

การเตรียมตัวก่อนรับวัคซีนโควิด-19 ให้ปฏิบัติตามปกติ ดูแลรักษาสุขภาพ ทั้งร่างกายและจิตใจ พักผ่อนให้เพียงพอทำจิตใจให้ไม่เครียดหรือวิตกกังวล กินยาประจำได้ตามปกติ หากเจ็บป่วยเป็นไข้ไม่สบายควรเลื่อนการฉีดไปก่อนไม่จำเป็นต้องงด กาแฟ แต่ควรงดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนการออกกำลังกายสามารถทำได้ตามปกติแต่ไม่ควรหักโหมเกินไปก่อนฉีดวัคซีนจะมีการประเมินอาการและประเมินความเสี่ยง จึงควรแจ้งเกี่ยวกับโรคประจำตัว ประวัติการแพ้วัคซีนหรือข้อมูลจำเป็นอื่นๆ ที่แพทย์ควรทราบ หลังได้รับการฉีดวัคซีนจะต้องสังเกตอาการอย่างน้อย 30 นาที อาจมีอาการอ่อนเพลีย มีไข้ ปวด บวม แดง ร้อนบริเวณที่ฉีด ปวดศีรษะ/กล้ามเนื้อ 1-2 วัน สามารถรับประทานยาลดไข้ แก้ปวดได้ คือ พาราเซตามอล ภายในขนาดที่กำหนด

อาการข้างเคียงหลังฉีดวัคซีนโควิด-19 โดยจากการศึกษาวิจัยวัคซีนโควิด-19 แต่ละชนิด มักพบเป็นปฏิกิริยาเฉพาะที่ เช่น อาการปวด บวม แดงบริเวณที่ฉีดวัคซีน ซึ่งส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรงและสามารถหายได้เองโดยไม่ต้องใช้ยา แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าวัคซีนเหล่านี้จะได้รับการรับรองจากคณะกรรมการอาหารและยาว่ามีความปลอดภัยและให้ใช้ได้แล้วก็ตาม แต่การฉีดวัคซีนเหล่านี้ก็ยังสามารถทำให้เกิดอาการแพ้รุนแรงได้ในอัตราที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องสังเกตอาการหลังการฉีดอย่างน้อย 30 นาทีในสถานพยาบาลหรือสถานที่ฉีดวัคซีนเสมอและเนื่องจากวัคซีนโควิด-19 เป็นวัคซีนใหม่และยังไม่มีข้อมูลการติดตามผลในระยะยาว หากมีอาการไม่พึงประสงค์หรือไม่มั่นใจว่าอาการดังกล่าวเกิดจากวัคซีนหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีอาการไม่พึงประสงค์ที่รุนแรงและเกิดขึ้นในช่วง 4 สัปดาห์หลังฉีดวัคซีน แนะนำให้ผู้รับวัคซีนควรปรึกษาแพทย์เพิ่มเติมทันที

อย่างไรก็ตาม การฉีดวัคซีนอาจไม่สามารถป้องกันการติดเชื้อได้ทั้งหมด แต่ป้องกันความรุนแรงได้เกือบทั้งหมด ผู้ที่ฉีดวัคซีนแล้วอาจติดเชื้อแบบไม่มีอาการหรือมีอาการน้อยมากได้ ดังนั้นหลังฉีดวัคซีนจึงยังจำเป็นต้องรักษามาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดอย่างเคร่งครัดได้แก่ การสวมหน้ากากอนามัย หลีกเลี่ยงการไปยังสถานที่แออัด และล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่และน้ำสะอาด การเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล (Social distancing) จนกว่าจะมีความมั่นใจว่าคนในชุมชนส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดได้รับการฉีดวัคซีนอย่างครบถ้วนแล้วจะมีภูมิคุ้มกันโรคแล้ว

“สารจากอดีตนายกฯ”

ศ.นพ.รณชัย คงสกนธ์
e-mail: ronnachai.kong@gmail.com

สวัสดิ์สมาคมิกแพทยสมาคมทุกท่านครับ เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม ที่ผ่านมาภาคเครือข่ายก็ได้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ภายใต้ประเด็นที่กำหนดโดย WHO ที่ว่า Commit to Quit “เลิกสูบบุหรี่ ลดเสี่ยง คุณทำได้” ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ก็ได้มีการสนับสนุนข้อมูลวิชาการและรวมทั้งการร่วมจัดกิจกรรมเสวนาในรูปแบบระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ สถานีโทรทัศน์ช่องรามาชานเนล สร้างความรู้ความเข้าใจเชิญชวนคนไทย เลิกสูบบุหรี่ทุกชนิด ซึ่งจะลดซึ่งความเจ็บป่วยและอัตราการเสียชีวิต ซึ่งในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาอัตราการเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ของประเทศไทยสูงถึง 216,593 ราย¹

ยิ่งในสถานการณ์การระบาดโควิด-19 ก็มีงานวิจัยหลายฉบับกล่าวถึง ผลจากการสูบบุหรี่ต่อโรคโควิด เช่น งานวิจัยใน Chinese Medical Journal ระบุว่า ในผู้ป่วยที่มีอาการทรุดลงรวมถึงเสียชีวิตเป็นผู้สูบบุหรี่มากกว่าผู้ไม่สูบบุหรี่ถึง 14 เท่า โดยตัวเลข 14 เหนือนั้นมาจากการแบ่งผู้ป่วยออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่อาการดีขึ้น กับกลุ่มที่อาการทรุดลง (รวมถึงตาย) พบว่า ในผู้ป่วยกลุ่มที่อาการทรุดลงและถึงแก่ความตาย มีสัดส่วน เป็นผู้สูบบุหรี่ ต่อ ผู้ไม่สูบบุหรี่ = 14 : 1 ดังนั้น การสูบบุหรี่เป็นความเสี่ยงสูงสุด ที่สัมพันธ์กับการเกิดปอดอักเสบรุนแรงรวมถึงการเสียชีวิต จาก โควิด-19

และในวารสาร European Respiratory พบว่า ปอดของคนสูบบุหรี่ไวต่อการรับเชื้อ โควิด-19 เพราะในเซลล์ปอดมีตัวรับมากกว่าคนทั่วไปหลายเท่าเนื่องจาก Receptor คือ ตัวรับ เรียกว่า ACE2 โดย Receptor ตัวนี้ปกติจะรับเอนไซม์ในร่างกาย แต่ปรากฏว่า ในคนที่สูบบุหรี่ ตัว ACE2 ใน Receptor มันเพิ่มขึ้นในผิวเซลล์ของปอด เมื่อไวรัส โควิด-19 จู่โจมปอด เมื่อเซลล์ปอดมี Receptor ตัวนี้มาก เชื้อไวรัสที่หายใจเข้ามาก็จะมีที่ที่จะเข้าสู่เซลล์ แล้วก็เข้าสู่เนื้อปอดได้มากขึ้นตามไปด้วย

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น ในฉบับนี้จะขอเรียนให้สมาชิกทราบว่า ปัญหาสูบ ถือเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญเรื่องหนึ่งระดับโลก การควบคุมยาสูบจึงถือเป็นงานสาธารณสุข ซึ่ง งานสาธารณสุขแนวใหม่ (New public Health) ในปัจจุบัน คือ ประเด็นเรื่อง การส่งเสริมสุขภาพ (Health Promotion) และ ถ้ากล่าวถึง การส่งเสริมสุขภาพ ก็ต้องกล่าวถึง กฎบัตร Ottawa (Ottawa Charter) โดยมีหลักการ ในเรื่องของ การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง (Strengthen Community Action) ซึ่งการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในเรื่อง การควบคุมยาสูบ นอกจากจะเป็นการส่งเสริมสุขภาพให้เกิดขึ้นกับประชาชน ยังเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนการทำงานควบคุมยาสูบในระดับพื้นที่และเป็นการหนุนเสริมการทำงานของ คณะกรรมการจังหวัดตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ด้วย

จึงขอใช้โอกาสนี้เชิญชวนผู้ที่สูบบุหรี่ ให้เลิกสูบบุหรี่ทุกชนิด เพื่อสุขภาพที่ดีของท่านและคนที่ท่านรัก

¹อ้างอิง

<https://www.thaihealth.or.th/Content/45070-สร.เผยสถิติผู้เสียชีวิตจากบุหรี่%20.html>

https://www.matichon.co.th/local/quality-life/news_1512577

“ข่าวจากหัวหนัาบรรณาธิการ จพสท.”

ศ.นพ.อภิชาติ จิตต์เจริญ
โทร. 082-689-9666

สวัสดีครับสมาชิกของวารสาร จพสท. ขณะนี้ทางวารสาร จพสท. ได้รับบทความเพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารจากสมาชิกจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง ทางกองบรรณาธิการได้พยายามจัดการให้ขั้นตอนในการดำเนินการเป็นไปอย่างรวดเร็วเพื่อให้บทความที่ส่งมาได้รับการตีพิมพ์ในเวลาที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการระบาดของเชื้อโควิด-19 ในช่วงนี้พบว่ามีบทความเพิ่มเติมขึ้นอย่างต่อเนื่องไม่มีที่ว่างจะลดลงเลย ทางรัฐบาลจึงได้เร่งให้มีการฉีดวัคซีนให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้มีภูมิคุ้มกันอย่างทั่วถึง ขณะเดียวกันก็จะมีการนำเข้ามาของวัคซีนจากประเทศจีนอีกชนิดหนึ่งคือ วัคซีนซิโนฟาร์ม ดังนั้นเราควรรู้จักกับวัคซีนต้านโรคโควิด-19 สัญชาติจีน ที่มีการฉีดในประเทศไทย ซึ่งมีอยู่ 2 ชนิดคือ ซิโนแวค และ ซิโนฟาร์ม ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรหรือเหมือนกันอย่างไร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ วัคซีนซิโนแวค (Sinovac) ชื่ออย่างเป็นทางการ: วัคซีนโคโรนาแวค (CoronaVac) ประเทศผู้ผลิต : สาธารณรัฐประชาชนจีน บริษัทผู้ผลิต : sinovac Biotech วิธีการผลิต : Inactivated Vaccine (ชนิดเชื้อตาย) วิธีการฉีด : ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ 2 ครั้ง ห่างกัน 2 สัปดาห์ วิธีการเก็บรักษา : 2-8 องศาฯ สถานการณ์รับรองขององค์การอนามัยโลก : รับรองแล้ว ประสิทธิภาพของวัคซีนซิโนแวค จากการรายงานเบื้องต้นวัคซีนของซิโนแวคพบว่ามีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคแบบมีอาการที่ต้องพบแพทย์ ได้ร้อยละ 77.9 และป้องกันโรครุนแรงได้ทั้งหมด แต่หากนับรวมถึงการป้องกันโรคแบบที่มีอาการน้อยๆ โดยไม่ต้องพบแพทย์ด้วย พบว่าป้องกันได้ร้อยละ 50.4 วัคซีนซิโนฟาร์ม (Sinopharm) ชื่ออย่างเป็นทางการ: วัคซีน BBIBP-CorV ประเทศผู้ผลิต : สาธารณรัฐประชาชนจีน บริษัทผู้ผลิต : sinopharm (Beijing institute of Biological Products) และ sinopharm (Wuhan institute of Biological Products) วิธีการผลิต : Inactivated Vaccine (ชนิดเชื้อตาย) วิธีการฉีด : ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ 2 ครั้ง ห่างกัน 3 สัปดาห์ วิธีการเก็บรักษา : 2-8 องศาฯ สถานการณ์รับรองขององค์การอนามัยโลก : รับรองแล้ว ประสิทธิภาพของ วัคซีนซิโนฟาร์มพบว่ามีประสิทธิภาพอยู่ที่ร้อยละ 79.4 วัคซีนกลุ่มนี้จะมียาในการผลิต แพงกว่ากลุ่มอื่น แต่ได้เริ่มมีการใช้ในหลายประเทศแล้ว

วัคซีนทั้งสองชนิดเป็นเชื้อตายที่เหมือนกันซึ่งมีข้อดีข้อเสีย คือ ข้อดีของวัคซีนชนิดเชื้อตาย 1. มีความปลอดภัยสูง ใช้กับผู้ที่ภูมิคุ้มกันบกพร่องได้ 2. เป็นเทคโนโลยีแบบเดิมที่เคยมีประสบการณ์การใช้กับวัคซีนอื่นๆ เช่น วัคซีนไวรัสตับอักเสบบี เป็นต้น เป็นเทคนิคที่เคยใช้มานานแล้ว ข้อเสียของวัคซีนชนิดเชื้อตาย 1. ต้องมีต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากต้องมีการเพาะเลี้ยงเชื้อในห้องปฏิบัติการระดับสูง 2. การผลิตทำได้ช้า การพัฒนาวัคซีนเพื่อผู้สูงอายุที่กลายพันธุ์ทำได้ยากกว่าเทคนิคที่ผลิตวัคซีนจาก mRNA และชนิด vector

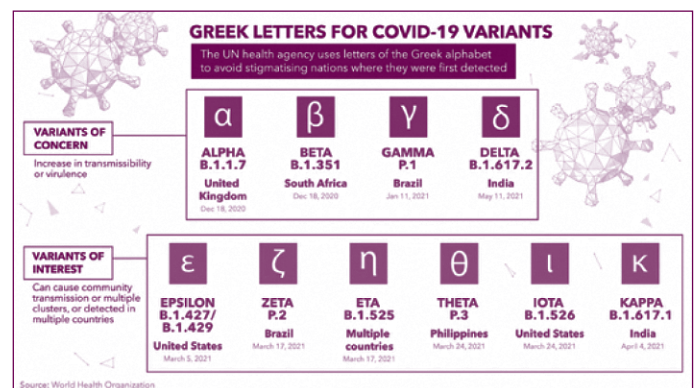
“ประธานฝ่ายสื่อสารองค์กร”

รศ.ดร.นพ.ศักดิ์ อาจองค์ วัลลีภากร
Email : dr.sakda@gmail.com

Wave 3 หรือ 4 ของประเทศไทย ถูกระงับการตั้งรับการกลายพันธุ์ของไวรัสโควิด-19

เป็นที่รู้กันอยู่มากสำหรับการระบาดรอบที่ 3 ของเชื้อโควิด-19 กลับมาระลอกนี้ยาวนานและยืดเยื้อ ปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ ลดลง ทิศทางการจัดการของภาครัฐดูจะมุ่งไปที่การให้วัคซีนเพื่อป้องกันโรค ภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยมาเกือบ 1-2 ปี ทำให้การคัดกรองพี่น้องประชาชนที่ต้องทำมาหากินเสี่ยงปากเลี้ยงท้องตกลง เรียกว่าไปเสี่ยงเอาข้างหน้า เพราะจะอดตายจากเศรษฐกิจการ lock down แบบผลุบๆ โผล่ๆ ไม่ได้เต็มเสียแต่ที่แรก สงครามจึงยืดเยื้อและกระจายไปทั่วประเทศ และหนักเอามากๆ ในกลุ่มกรุงเทพและปริมณฑล และอีกหลายจังหวัด ทรัพยากรทางการแพทย์ที่มีจำกัด การขยายโรงพยาบาลสนาม การขยาย hospitel ออกไปแบบไม่มีหลักการรับรองด้านค่าใช้จ่ายและสนับสนุนที่ชัดเจนก็อาจทำให้หลายที่ถดถอยล้มเลิกที่จะเข้าร่วม การตรวจเชิงรุกที่จำกัดทั้งในเรื่องน้ำยา เทคโนโลยี ประกอบไปถึงจำกัดในเรื่องมาตรการทำให้หลายๆ โรงพยาบาลที่พอจะตรวจกันได้เหี่ยวขาดไม่ตรวจดังที่ได้แจ้งไว้ เพราะหากตรวจพบเชื้อ เท่ากับว่าต้องรับดูแลต่อผู้ป่วยรายนั้นๆ ต่อไป ซึ่งหลายๆ ชาติทั้งอุปกรณ์สถานที่ ICU หอผู้ป่วยแยก และกำลังของบุคลากรยิ่งตอนนี้เมื่อสายพันธุ์เดลต้า (อินเดีย) ระบาดกระจายไปเกือบร้อยละ 50 ซึ่งสายพันธุ์นี้กระจายได้ไวกว่าสายพันธุ์อังกฤษถึง 1.4 เท่า รวมถึงตอนนี้ยอดติดเชื้อต่อวันราว 5000+ ราย ซึ่งนักระบาดวิทยาเชื่อว่าหากตรวจได้ครอบคลุมจำนวนการติดเชื้อจริงอาจประมาณ 3 เท่าของยอดติดเชื้อที่เห็น หรือราว 15,000 ราย ต่อวันหากสามารถตรวจเคส PUI หรือที่สงสัยได้ทุกเคส ล่าสุดมีข่าวลือลือลือว่ามีสายพันธุ์ Epsilon (B.1.427/B.1.429) พบครั้งแรกที่ California, USA ที่จะคือต่อวัคซีนชนิด mRNA จึงขอเป็นแรงใจและส่งความปรารถนาให้กับน้องๆ เพื่อนๆ พี่และแพทย์ที่เป็นสมาชิกทุกท่าน ผ่านพันวิฤทธิเหล่านี้โดยไม่เจ็บป่วยหรือติดเชือกันทุกคน

เพื่อนแพทย์ท่านใดสนใจสมัครสมาชิก แพทยสมาคมฯ

สามารถติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสาร ได้ที่ 02-318-8170 หรือ 02-314-4333

หรือ www.mat-thailand.org